

Антигіпертензивні препарати у ветеринарній медицині дрібних домашніх тварин

Артеріальна гіпертензія у тварин – це стійке підвищення системного артеріального тиску (САТ), здатне призвести до каскаду негативних явищ у організмі тварин – ушкоджень критично важливих органів і систем: головного мозку, очей, нирок, серцево-судинної системи.

Артеріальна гіпертензія у тварин є в більшості випадків вторинною, тобто розвивається на фоні уже існуючого основного захворювання. Тварини з ХНН, гіпертиреозом, цукровим діабетом, хворобою Кушинга належать до групи ризику, і повинні підлягати обов'язковому моніторингу. Незалежно від першопричини, після встановлення факту підвищення САТ, тварини потребують призначення відповідної терапії. Препарати для лікування тварин з системною артеріальною гіпертензією можна розподілити на три основні групи:

ІАПФ - інгібітори ангіотензин-перетворюючого ферменту (еналаприл, беназеприл, раміприл)

Діють на найбільш ранньому етапі, блокуючи АП), щоб гормон ангіотензин I не зміг перетворитися в ангіотензин II. Немає ангіотензину II – немає вираженого спазму судин, відповідно наднирники не отримують сигналу на затримку солі і води.

Підсумок: судини розслабляються, ниркам стає легше, тиск падає.

Єдиним доступним до використання ветеринарним монокомпонентним препаратом даної групи в Україні є Банацеп, від іспанського виробника Лабораторіос Каліер С. А., Іспанія. Активнодіючий компонент препарату – беназеприл є попередником активного метаболіту – беназеприлату – потужного селективного інгібітора АПФ, що перешкоджає перетворенню неактивного ангіотензину I в активний ангіотензин II і тим самим знижує синтез альдостерону. Таким чином, він попереджує звуження артерій, вен, затримку натрію і води нирками і ремодельючі ефекти (включаючи патологічну гіпертрофію серця і дегенеративні зміни в нирках).

Терапевтична дія беназеприлу проявляється вже через 24 години після прийому препарату. Препарат знижує артеріальний тиск і об'ємне навантаження на серце у собак із застійною серцевою недостатністю. У котів з експериментальною нирковою недостатністю даний засіб нормалізував підвищений тиск клубочкових капілярів і знижував системний артеріальний тиск.

Зниження ступеня гломерулярної гіпертензії може уповільнити прогресування захворювання нирок. Плацебо-контрольовані клінічні дослідження на котках з хронічною хворобою нирок (ХХН) продемонстрували, що беназеприл значно знижує рівень білку у сечі та протеїно-креатинінове співвідношення (УРС); цей ефект, ймовірно, опосередкований зниженням гломерулярної гіпертензії та сприятливим впливом на базальну мембрану клубочків.

Наявність двох презентацій – 5 і 20 мг, дозволяє максимально ефективно підібрати дозу препарату залежно від маси тіла тварини.

БРА – блокатори рецепторів ангіотензину-II (телмісартан, лозартан)

Речовини даної групи блокують власне рецептори АТ1. Ефект дуже схожий на ІАПФ, але шлях до нього інший, а значить, і профіль дії може відрізнятись (наприклад, немає впливу на брадикінін).

Підсумок: ефект дуже схожий на ІАПФ: вазодилатація, зменшення вмісту рідини. Але часто – потужніше і стабільніше. І, що важливо, вплив на брадикінін відсутній.

БКК - блокатори кальцієвих каналців (амлодипін)

Ця група працює принципово інакше. БКК блокують проникнення іонів кальцію в м'язові клітини судинної стінки. Немає кальцію – немає і скорочення. М'язовий шар стінки судини залишається розслабленим.

Підсумок: сильний і швидкий судинорозширювальний ефект переважно на периферичні артерії. Частіше всього їх комбінують з ІАПФ/БРА у пацієнтів зі стійкою гіпертензією або застосовують як препарати вибору в окремих випадках (наприклад, у котів з гіпертрофічною кардіоміопатією).

Висновок:

ІАПФ і БРА діють на гормональну систему, яка змушує судини звужуватися, а нирки – зберігати рідину – ренін-ангіотензин-альдостеронову систему (РААС). А отже впливають на причину гіпертензії при багатьох хворобах нирок і серця.

БКК діють безпосередньо на м'язи судин, змушуючи їх розслабитися. Вони краще справляються з сильним спазмом, що вже має місце в організмі пацієнта.

Вибір антигіпертензивного препарату – це насамперед чітке розуміння етіології даного патологічного стану у кожного конкретно взятого пацієнта. Це складний баланс між ефективністю, безпекою та зручністю для пацієнта, що забезпечує довготривалий контроль тиску.